

վանքը կործանեցին, կոյսերը դժնէարար հաս հոն ցրուեցին: Հարանց վարքի նոյն էջերուն մէջ կը պատմուի հալածուած կոյսերէն միայն դիւցապնական առաքինութիւնը:

Զիթենեայ Լիւրան Բլրի եկեղեցիին նըկարագրութեան առթիւ, մեէ յիշատակութիւն չըբինք նոյնին սեփականութեան մասին: Ինչպէս կ'երևի զրաւոր յիշատակարանաց հետքերէն, վաղեմի դարերէ սկսեալ, նոյն եկեղեցիին սեփականութիւնը կը վերաբերէր Հայ Միաբանութեան: Այս մասին հայ ժամանակագիր մը կը գրէ թէ արաբ պատմագրաց մէջ գրուած է որ Համարածման եկեղեցին կը վերաբերէր Հայոց (Մտրագր. Երուսաղեմի, էջ 308): Արդէն 1529ին, Յովհաննէս Պարք. Ս. Համարածման եկեղեցւոյն գմբէթը, որ երկրաշարժէն խաբխւած էր, դառաւորին վճռով նորոգել կուտայ, և 1560ին, Անդրէաս Պատրիարքն դարձեալ վաղեմի իրաւանց հիման վրայ և գոտարանի վճռագրով, կը յաջողի ամբողջութեամբ նորոգել նոյն եկեղեցին. 1617ին ալ, Գրիգոր Պարոնտէր, պաշտօնական վաւերագրաց ոյժով, կ'ար-

գելու տեղւոյն մէկ զրացիին անտեղի տարնձգութիւնները Հայոց միաբանութիւնը 1836ին, առանց հակառակելու ուրիշ Միաբանութեանց կողմէ նոյն եկեղեցիին մէջ կատարուած պաշտամունքին և արարողութեանց, կարեւոր նորոգութիւններ կը կատարէ նոյն եկեղեցւոյն մէջ, և կը կառուցանէ յարակից շէնքեր համաձայն աշխարհոնութեանց, զորակէտք բերած էր Հիւրէթի 1022ին, Սուլթան Ահմէտ Ա. ի օրով, որուն զօրութեամբ նաև ստացած էր Հիւր. 1250, 1251 և 1252 թուական հրովարտականքը: 1838ին ստեղծելով, Լաւինք և Յոյնք կը հակառակին այս նորոգութեանց և վերաշինութեանց, կը ջանան բեկանել ստացուած հրամանագրերը, և այլ և այլ ազդեցութիւններու միջոցաւ, ի մեծ վիշտ քրիստոնէութեան, 1839ին քանդել կուտան շինութիւնները, և հոն հիմակ աւերակներն են որ կ'իշխեն: Մանրամասնութիւնները տեսնել (Ժմնկիրկն. Պսմ. Երուսաղեմի, Հար. Ա. էջ 252, 271, 290, Բ. 459 և այլն, «Բովանդակութիւն Ազգ. Սեփ.» էջ 94-95):

ՄԿՐՏԻՉ ԵՊՍ. ԱԳԱՆՈՒՆԻ

Հ Ա Բ Ա Ս Ր Թ Ն Գ Ը

Հոգիս շուն աշիւց մըն և կեկուած
Հաքար սառի առաջ գուցի.
Ե՛րբ կը դպիմ որ ան հնչի՜
Շրթներդ վրձիս եւ յուսամած . . .

Խորունկ սափոր՝ բերես ունի,
Հոգիս մըռայ և բիւրեղայ,
Պանած իր մէջ զանձ մ'արհնի,
Բու ձեռնդ զայն ե՛րբ կը բանայ . . .

Ա մագաղաթ մը շիւամոյր,
Թերեւս ան պիտի ըստ
Ի՛նչ զաղակիւններ որոնք յոյս
Գիծեր են ջիւնց ու վարդեր բիր:

Ա կը բաւեր զուցի միայն
Որ դու շունչովդ հրպէիր,
Պիտի ծաղիկ՝ հոգիս կարմիր
Շուշանի պէս անմահական . . .

Միւնչեղ խորհուրդ մըն և զաղակի
Մոցն անդորրիկ իրեն պանած
Անբընդի զանց մ'արհնի,
Ա ոսկի աշիւց մը կեկուած . . .

Ա՛ն, որ մը դու պիտի փշրես
Խաւական այս հեփ, անօրէ այս խոր,
Պիտի կոտորիմ զանձերն անոր,
Բայց ոչ այն աշիւգը զոր Դո՛ւն եւ . . .

ԱՐՄԷԼ ԵՐԿԱԹ